

התרגום, המתרגם והתמודדותו עם טקסטי היעד

מאת: פרופ' ד"ר ג'אסם רשיד חולו
אוניברסיטת בגדאד/ פקולטת השפות/ מחלקת השפה העברית
07713126222
Jasimr.hulu@gmail.com

الترجمة والمترجم وتعامله مع النصوص المستهدفة

أ.د. جاسم رشيد حلو
جامعة بغداد/ كلية اللغات/ قسم اللغة العبرية
رقم الهاتف: 07713126222
البريد الإلكتروني: Jasimr.hulu@gmail.com

ההקדמה:

התברר לאדם מאז ימי קדם ששפות ותרבויות צולבות, מתערבבות ומתרבות... ולתרגום הייתה תרומה עצומה לנתינה וקִיחה זו. אדם זה הבין את הצורך שלו בתרגום מאחר והבין שיש אנשים הדוברים שפות שונות משפתו, ושההבדל הלשוני הזה יוצר מכשולים ככלים בדרך להבנה ותקשורת מלאה, ולהחלפת רעיונות, רגשות, וחוויות, בינו לבין אלה הדוברים את השפות השונות הללו.

הערביזציה נמשכה מאות שנים, וההתמערבות לקחה מאות שנים נוספות לאחר מכן, בעיקר דרך טולדו. כך בנו הערבים את מבנה הידע שלהם באמצעות תרגום, ואז הם חידשו, והמערב הלך אחריהם בבנייה על הבניין שלהם, עד שהגיע לידע. למה זה הגיע, אז הוא צבר, האיץ והתפתח, והחלק בו הפך לבלתי אחיד הפער הגדול ביותר הוא בין המתקדמים לנחשלים, החרוצים והחרוץים, הנחושים והמהססים, הנעלים והמתורבתים. מושג התרגום מעולם לא היה ברור ומובן על ידי כולם, ואיכותו וסוגו היו שונים באופן משמעותי לפי מטרות ותקופות.

"התרגום התפתח עם התפתחות השפות והידע של אנשים, ותחומי התרחבו עם התרחבות תחומי פעילותם האינטלקטואלית, האמנותית, הספרותית והמדעית, וסוגיו התרבו בהתאם לריבוי הצורות וה צורות של צורך בו, עד שלא מספיק להזכיר את שם התרגום מבלי שאחריו יגיע שם תואר המסביר את טיבו, תחום, סגנונו או מטרתו. נראה שהמתרגמים הקדמונים לא הקדישו זמן להתבוננות בו בגלל תלותם בו והצורך הדחוף בו. המאה העשרים הגיעה, והחשיבה והתיאוריה הפכו פעילים במחציתה השנייה, אך הדעות היו מגוונות, וככל שהתקדמו, הביאו לחזרה למקור, כלומר לשפה.

מילות מפתח: התרגום, המתרגם, ההתמודדות עם הטקסטים.

בעיית המחקר: הדגשת חשיבות עבודתו של המתרגם והמרת טקסט היעד משפה אחת לאחרת.

פתרון הבעיה: באמצעות מחקר, ניתוח וניסויים אנו מגלים שיש קשר הדוק בין המתרגם לטקסט שהוא עוסק בו. תרגום מקצועי והעברת הטקסט המקורי ללא שינוי הוא פתרון לבעיות של תרגומים לא תואמים.

חשיבות המחקר: בשל הצורך של החוקר והקורא כאחד לדעת את חשיבות התרגום ואת תפקידו של המתרגם. והיצירתיות שהוא מציג באמצעות העברת טקסטים.

מטרות המחקר:

1. שפיכת אור על התרגום והבעיות העומדות בפני המתרגם.
2. זהה את סוגי התרגומים וכיצד המתרגם מתמודד עם הטקסטים המקוריים וממיר אותם לשפה האחרת (שפת היעד).
3. עידוד רכישת מיומנויות וידע מתרגמים בינלאומיים, והנאה ממיומנויות אלו לצורך פיתוח היבט התרגום בחברות שלנו.
4. תרומה לחינוך החברות שלנו על ידי העברת טקסטים מדעיים וספרותיים ומדעים ואמנויות אחרים תוך שימוש בתרגום של מדעים אלה מחברות מפותחות.

נושא וחומר מדעי: עבודה זו בוחנת את מהות התרגום ואת הדילמות העומדות בפני המתרגם בהעברת הטקסט המקורי לטקסט היעד וכיצד לפתור אותן.
נעשה שימוש במקורות מדעיים רבים העוסקים בנושא זה, המוסיפים לנו חומר מדעי ומפוכח.

מבוא:

השפה היא הכלי ההכרחי לתקשורת חברתית, חשיבה, החלפת רעיונות והבעת רגשות אנושיים, בין אם ברמת אוצר המילים ובין אם בצורות דקדוקיות השפה ממלאת גם פונקציה אסתטית שמטרתה להשפיע על התחושה האסתטית של בני האדם, אותה אנו רואים בכל ספרותית. טקסט.

אין מחלוקת שהשפה היא הכלי העיקרי לתרגום, ואף יותר מזה, ניתן לומר שתרגום הוא סוג של התנהגות לשונית, והתרגום קשור קשר הדוק לשפה, כי במהלך התרגום אנו עוסקים בתחילה בסמלים לשוניים שלהם. התפקיד העיקרי הוא העברת מידע. (אלדידאוו: 2007: 61-62).

הערבים והערבים הקדמונים לא התמסרו לתיאוריות בתחום התרגום, אלא התמסרו לעבודה עליו. כמה מהם הצטיינו בתרגול. ידוע שהערבי הראשון שחשב על דרישות התרגום היה אל-ג'היז למרות שהוא לא היה מתרגם, הוא ראה זאת מנקודת מבטו של הקורא המעוניין שהטקסטים יהיו ברורים במשמעותם ומובנים היטב. לכן, הוא קבע את עמוד התווך של הצהרת התרגום והידע, וכי מה שהמתרגמים, או ליתר דיוק האחראים על התרגום, הפיקו זה הם מילונים דו-לשוניים או ספרים על דקדוק השוואתי, כפי שעשה חונאין בן-אישאק לגבי ערבית ויוונית. לפיכך, תשומת הלב התמקדה בתרגום טרמינולוגי והתכתבות דקדוקית, כבעיות שנתקלו בהן המתרגמים כדי להתגבר עליהן לפי כתבי היד שהגיעו אלינו. (שם: 74-75).

על בסיס דבריו של אל-ג'ח'יז על תרגום, שנאספו וסוכמו, זוהו שתי שיטות תרגום שהוזכרו תדיר, אחת מהן מילולית והשנייה פועלת על בסיס המשפט.

לפיכך, תרגום הוא מדע רב-גוני, בעל אופי, מאפיינים ותפקודים משלו, לכן, הוא נתון לניתוח והתבוננות במסגרת גישה אובייקטיבית ללא הפרעה מצד החוקר על ידי כפיית ביצועיו, אמונתו או רגשותיו הבאים. עם מסקנות סובייקטיביות. (אל-תווירג'י: 2009: 32).

נושא מדעי התרגום אינו חקר סוג תרגום מסוים, כגון תרגום ספרותי, תקשורתי או מעשי, וכן הלאה, הוא עוסק במדע זה כתופעה כללית שיש לה מהות משלה, חוקים. בקרות.

הטקסטים מורגשים בצורה ברורה וחזקת, כפי שהם נתפסים ומורגשים על ידי דובר שפת המקור, מכיוון שתרגום הוא יצירה שנייה של הרעיונות והמשמעויות של הטקסט המקורי. (אלחמיד: 1999: 71).

מדע התרגום תלוי בכך שהתרגום נותן תמונה נכונה של הרעיונות הכלולים בטקסט הלוועזי, שמירה על הסגנון המקורי ככל האפשר, ויבטיח שתרגום כל טקסט יהיה חלק לא פחות מהמקור.

מטרת התרגום היא לשרת קוראים שאינם יכולים לקרוא את המקור, ולהעביר מידע נאמנה לשפת האם שלהם, ובצורה נכונה. עם זאת, כל תרגום שמטרתו לשמש כספק לא בטוח נחשב תרגום לקוי.

מכיוון שהחברה הערבית שלנו, והמתקדמות שלה, נמנות עם החברות המתפתחות המבקשות לפתח את עצמן באמצעות המדע, הפך הכרחי לחברי חברה זו להתעדכן בנעשה במדינות המפותחות, בתחומים שונים. (אל-סייר: 2012: 81).

בעידן הנוכחי, התרגום הפך למדע ולאמנות הנחוצים לפיתוח המחשבה. באמצעות ניתן להעביר את ההתפתחויות האחרונות במדע, באמנות ובספרות ברחבי העולם לאנשי החברה שלנו, כמו גם להעביר את המורשת הערבית שלנו לשפות זרות חיות.

הצורך הגובר בתרגום לסוגיו ושיטותיו השונות עומד ביחס ישר לגידול בידע האנושי ולהאצת התקדמותו בתחומים שונים, מה שמחזק את העמדה ההיסטורית שתפס התרגום מאז ימי קדם, ומאשר את תפקידו הגדול בקיצור. המרחקים האינטלקטואליים בין העמים ועוזר להם להתגבר על המחסומים הלשוניים ביניהם, אשר סלל וממשיך לסלול את הדרך להינשא לתרבויותיהם ולהחליף בינם לבין עצמם תוצרי תגליותיהם בתרבות, במדע ובספרות. (שועיב: 2008: 113).

ההיסטוריה של הציוויליזציות והתחדשות מעידה על כך ששום רנסנס מדעי, תרבותי או אמנותי לא התרחש בקרב אף עם, אלא אם כן התרגום היה זרע הזרעים הראשונים שלו. המתרגמים היו אלה שטיפלו בזרעים האלה עד שפירותיהם פרחו עבור האנושות. (שם: 116). לא ניתן להכיר בכך שספר כלשהו הונח רק כבסיס לקוראי השפה שבה הוא נכתב במקור בתוך ענף ידע שקהילת אותה שפה צריכה ושואפת להתגבר ממנה. ובין ספר

הספרות או המחשבה האנושית לבין ספר המדע היישומי או הטכני, ישנם מעגלים רבים מעיני המדע, הספרות והאמנויות שהופכים את התרבות, ללא קשר למשמעויות הלשוניות והקונטסטיות התרבותיות שלה, לגן עדן שאוהבים. של המילה עולים שיש להם את הכישרון לקרוא ולכתוב בשתי שפות או יותר כדי להעביר אותם לשפת האם שלהם, ולתרגם את מה שנכתב בשפת האם שלהם לקוראים ואנשי השפה השנייה בהקשר זה, מתרגמי העולם שווים, שלא לדבר על המתרגמים של המדינה והאומה שלנו. (סמית: 1987: 141).

השידור הכפול וההדדי הזה, בהנחה של יעילותו ויושרו, קורא לנו לטפל בו, לבצע אותו ולפתח אותו גם המחבר או כותב המאמר או המחקר, הקהל שלו והמוצר שלו, הכותב בראשון הצד, המתרגם ובני ארצו בצד השני, ובין השניים מאורגנת שורה ארוכה של נהלים והתנסויות הכרחיות. כיום, התרגום בצורתו המודרנית גדל בחשיבותו והצורך בו גדל בשיעורים ביחס ישר לגידול בהיקף הייצור המדעי וריבוי שפותיו במקומות שונים בעולם.

החברות הערביות שלנו כעת, למרבה הצער, אינן עדות לרנסנס ולקפיצה לעבר מדע וטכנולוגיות מודרניות עד שהן דוהרות נגד הזמן, מאתגרות אותו ומגייסות את כל האנרגיות שלהן כדי לפצות על העיכוב והפיגור מאחורי הקידמה המדעית המודרנית. כיום, האומה הערבית שלנו זקוקה מאוד להכנת מתרגמים בכל ההתמחויות, וההיסטוריה התרבותית של כל העמים מעידה על כך שלא חלה רנסנס מדעי או אמנותי ללא תרגום ומתרגמים שמלאו בה תפקיד מוביל. (שם: 145-146).

המתרגמים היו ועודם המתווכים הנאמנים בין עמים ניתן להם את כל הקרדיט על קיצור המרחקים ביניהם והתגברות על המחסומים הלשוניים המפרידים ביניהם. אולי תפקידו של המתרגם בעידן המהפכה המדעית בה אנו חיים כעת הוא התפקיד החשוב והמשרת ביותר עבור החברה שלנו וכל אומתנו.

לעתים קרובות, המתרגם חושב שידע פשוט של שפה זרה יחד עם מילון עזר ואינטליגנציה כללית מספיק כדי לאפשר למתרגם הבנה מסוימת של טקסט זר באותה שפה. (חורי: 2011: 87).

אכן, התרגום המילולי של כל מילה, מילה מקבילה, הוא בהחלט לא תרגום. עם זאת, על ידי שימוש באוצר מילים, המחבר השיג סינתזה ייחודית זו בין צורה לתוכן.

הקשרי תרגום:

תהליך התרגום ושלביו הם אחד הנושאים החשובים ביותר במדעי התרגום, שכן הוא מטבעו תהליך אנליטי וסינתטי בו זמנית, בו מעורבב ניתוח מדעי עם יצירתיות אמנותית, בנוסף לפעילות שה- המתרגם מבצע במהלך התרגום, אשר מיוצג בשלבי הניתוח והסינתזה. תהליך התרגום מקושר למספר רב של גורמים קבועים ומשתנים הנובעים ממאפייני השפות, מגוון הטקסטים ותנאי הביצוע. אין ספק שגורמים אלו משפיעים על תהליך התרגום, כתהליך, ועל התוצאה שלו כתרגום. תהליך התרגום אינו מתרחש באופן אקראי, אלא יש לו בקרה ותקנות שהופכים אותו לתהליך מורכב ורב פנים שמתחיל בכמה שלבים עיקריים בגישה המשמשת את המתרגם המוסמך, שהם:

1. קרא והבין את הטקסט שיש לתרגם במדויק. הוא מסתיים בהתגלמותו של האמור בטקסט זה בשפה המתורגמת על בסיס ההתכתבות בין שני הטקסטים. על המתרגם לשאול את עצמו: מה אומר המחבר? מה זאת אומרת? איך הוא אמר את מה שהוא אמר? לאחר מכן, ניתן ליישם שיטת ניתוח זו על הרעיון, המשפט או הטקסט.
2. השגת מידע הקשור לשורשי הטקסט הזר, ולהשגת כל המידע הזמין על הטקסט, לרבות נסיבות כתיבתו והפצתו ויחסו למסמכים אחרים, ולקבלת כל טקסט נפרד מהמסמך. או טקסט שנעשה על ידי חוקרים מיוחדים. (שם: 92).
3. השווה את התרגום לתרגומים אחרים של אותו טקסט במטרה להפיק תועלת מניסיונם, וכדי להימנע מטעויות שאולי ביצעו.
4. כתבו טיוטה ראשונית המכילה את הרעיונות העיקריים של הטקסט לתרגום, כדי שלא יתחיל לתרגם אחד אחד או אפילו ביטוי אחר ביטוי, שכן עליו לקחת משפטים ארוכים יותר או פסקאות קצרות יותר כיחידות. אסור למתרגם להסס לחופש הביטוי, ועל הטיטה הראשונית הזו להיות מקיפה ומלאת הבעה.
5. זה תלוי בך לסקור את הטיטה לעשות את הפעולות הבאות: לחדד את התרגום מעודף אוצר מילים ולארגן מחדש את היחידות והרעיונות הבסיסיים בתרגום. לבסוף, תיקון אוצר המילים מבחינת המשמעות והמבנה הדקדוקי וכתיבת הטיטה הסופית על סמך הטיטה הראשונית.

6. הגשת התרגום לבדיקת מתרגמים מומחים.
7. עיין בטקסט עם התרגום לצורך פרסום, ושימו לב לנקודות האחרונות לביצוע השינויים והתיקונים האחרונים שבהם הבחין המבקר הלשוני המומחה. (פדיל: 1992: 72-73).

אם תהליך התקשורת הלשונית בין אנשים מאותה שפה מחייב נוכחות של שני צדדים (שולח ונמען) להשלמת תהליך התקשורת, אזי התרגום, כתהליך תקשורת דו לשוני, מחייב נוכחות של קישור בין שני צדדים אלו. בתהליך התקשורת הדו-לשוני הקוד של הנמען שונה, ולכן הבנה ביניהם אינה יכולה להתרחש אלא בהמרת הטקסט של שפת האם לטקסט של שפת היעד. כאן מודגש תפקידו של המתרגם, שתפקידו מוגבל ל:

1. פענוח טקסט השפה על מנת לקודד אותו מחדש.
 2. הצפין מחדש את הטקסט הזה, כלומר החלף את סמלי השפה בסמלי השפה.
 3. חלץ את הטקסט בשפה.
- כך הופך המתרגם למקשר בין השולח לנמען, והגורמים המלווים אותו בדרך כלל משפיעים עליו, כמו גם בשני קצוות תהליך התקשורת.
- בתהליך התקשורת הדו לשוני, המתרגם נחשב לנמען עבור השולח ולאחר מכן הופך לשולח עקיף עבור הנמען שאליו פונה ההודעה. באשר לנמען המסר שגיבש השולח, הוא הופך בתהליך של תקשורת דו לשונית לנמען שני.

בקורות תרגום ואחריות המתרגם:

הבקורות שקבע אל-ג'היז למתרגם מזכירים לנו את הבקורות שהיו נתונים להן סופרים וחוקרים שכתבו על הנושא. ייתכן שהבקורות הללו אינן כגישה כפויה או ככלל מבוסס, אך חלק מהמתרגמים כיום הזכירו אותם כדרך להציג את שיטות התרגום שלהם ואת דוקטרינות ההעברה שלהם. רק מי שהתנסה בכך או יודע שפה זרה בקיאים בדיבור על נושא התרגום ושיטותיו, ומבין מתוך ידיעה זו את הקושי להעביר רעיונות ולנסח אותם בצורה ערבית באופן שהדיבור לא יצליח. לצאת מכלל שליטה.

עצם הכרת שתי השפות שאליהן שודרו ואלו מהן הועברו, בידע לשוני נרחב, מספקת את המטרה לחלוטין, אלא אם כן ידיעת השפה שאליה היא הועברה שוחה לאחר מכן באוקיינוס של תרבות שופעת ומוארת. ותובנה עדינה. כך שהנשא עצמו בסביבה זו מעלה את רמת בחירתו בתמונת המשמעויות היפה בערבית. התמונה הזו היא מהאוקיינוס העצום הזה. הנה הכבוד והנשגבה של האמנות, ומכאן מגיע האור והזוהר שלה. (עזאב: 1999: 51).

העוסקים באמנות התרגום התמקדו בנושא העיבוד וההתחשבות הסגנונית עד שהדבר מוביל לסטייה ממטרת המחבר או לעמימות ואי בהירות שהופכות את התרגום לחסר תועלת. כמה מתרגמים מודרניים הסיתו סוגיה זו עד כדי כך שהם כמעט דבקו בליטרליות בתרגום, תוך התייחסות אליו במבואות ליצירות שתרגמו. (שם: 66).

הבעיה של הטקסט המתורגם באופן כללי נעוצה במוכנות המוחלטת להכיל את מרכיבי הכתיבה היצירתית המשתמשת בבחירת המילה על פי הסגנון האפשרי המגלם את המטרה שתוצג. לפיכך, תרגום הוא אחריות רצינית הדורשת טיפול בהעברת הטכניקות של כל יצירה יצירתית, שהיא בין תחומי האחריות של המתרגם על בסיס כשירותו, לשונו וחוש הספרות שלו לצורך חשיפת הסודות והעמודים הנסתרים של אותן יצירות. באופן שאינו מפריע לזרימת הפרטים, גדולים כקטנים, בתהליך התרגום. (פאדיל: שם: 83).

לפיכך, התרגום מחייב את המתרגם להקפיד על יושר תחילה ולספק נימוקים הגיוניים לסיבות לתרגום שנית. הוא גם מחייב אותו להיות נאמן, בקיא בשפה החיה של הטקסט ומודע לסודות, לחלופות ולמטפורות שלו. אנחנו אומרים את זה למי שמתורגם לאחרונה ובמהירות לא מוצדקת, ואומרים את זה למי שמתרגם משפות קשות, והוא לא מכיר את עקרונות השפה הערבית.

אין ספק שדיוק בביצועים הוא בין היסודות ההכרחיים בתהליך התרגום דיוק בתרגום נקשר בתחילה לנושא המחויבות המוגבלת בביצוע, כך שהטקסט מגיע בסופו של דבר בצורת ערבוב בין התוכן לבין התוכן. אוצר המילים המרכיב את התוכן הזה. על מנת להגיע למיזוג הנדרש בין תוכן הטקסט לאוצר המילים שלו, על המתרגם לא רק להכיר את השפה והספרות, אלא גם להיות בקיא לחלוטין, מה שמאפשר לו להתרחק ממחויבות מילולית בתרגום. המתרגם אמור להיות בעל יכולות לשוניות וקוגניטיביות, שהן יכולות שניתן לפתח

באמצעות חינוך, רכישת מדע ויכולות ספרותיות, כדי שיוכל להפיק את הטקסט המתורגם בצורה יצירתית, אמנותית. (אל-טוורג': שם: 36).

מחשבת התרגום התמקדה ביחס בין המקור ממנו הועבר כיצירה ספרותית לבין תרגום כפעילות יצירתית המבוססת על יצירה אמנותית. זאת בנוסף להתמקדות ביחסים בין שפת המקור לשפת התרגום. באשר לביצועים, המתרגמים אימצו מחויבות מילולית למה שנאמר במקור המתורגם, או ניסוח חדש של הטקסט, החל מחופש מוגבל למשמעויות המצוינות בטקסט, או חופש מוחלט, עם המחיקה או הוספה. מכל מה שירצה המתרגם. סגנונות תרגום מוגדרים כדלקמן:

1. הקפדה על הטקסט המקורי.
2. ניסוח הטקסט בצורה חדשה, שהוא סגנון שבו יצירתו של המחבר מופיעה בצורה ברורה ומדויקת, אך המתרגם רודף אחר משמעות ותחושה במקום אוצר מילים.
3. חיקוי, שבו המתרגם לא רק נותן לעצמו את החופש לשנות את אוצר המילים והמשמעות, אלא גם זונח את שניהם אם יתברר לו שרוח הטקסט המקורי מחייבת זאת.

התפקיד האידיאלי שממלא המתרגם דורש נוכחות של אדם שיש לו ידע מלא הן בשפת המקור והן בנמען, היכרות מעמיקה עם חומר הנושא, חיבוק פסיכולוגי יעיל של המחבר והתוכן, ושליטה סגנונית בשפת הנמען. . עם זאת, קבוצה אידיאלית כזו של יכולות קיימת לעתים רחוקות, ולכן המרכיבים החיוניים בתפקיד המתרגם חייבים להתחלק לרוב בין מספר אנשים בדרכים שונות. (חורי: שם: 75).

חלוקת עבודה כזו צריכה להתבצע דווקא במקרים בהם המתרגם מעביר מסר משפת המקור שלא למד במלואו או שאין לו שליטה לשונית מלאה עליו. בנסיבות כאלה, יש לאפיין את עבודתו של המתרגם באחת משלוש דרכים עיקריות:

1. המתרגם כחלוץ: כאשר המתרגם מבצע את תפקידו כחלוץ, הוא מבסס את צורת התרגום הבסיסית ללא עזרת אחרים משאבי התחביר בשפה הוא כותב סוג זה של תרגום עבור אנשים שונים על בסיס תגובתם, הוא מתחיל לשנות את בחירת אוצר המילים ולשנות את הסידור שלהם, ומשכלל את עבודתו בדרכים שונות.

2. המתרגם כמחולל: המתרגם מבצע את תפקידו כמומחה בנושאים פרשניים ולשוניים הוא משקיע מאמץ רב בתהליך חידוד התרגום, מחיקת אלמנטים זרים, תיקון שגיאות ובחירת אוצר מילים בבהירות ביטוי וסגנון.
3. המתרגם כחבר בצוות: ניתן למתרגם, בין אם קרוב ובין אם רחוק, לחלוק באופן שווה עם אחרים את האחריות לניסוח המסר בשפת הנמען. מספר ועדות תרגום מוקמות באופן הבא: אחד מחברי הוועדה יכול להיות מומחה לטקסט, השני מומחה לפרשנות (פרשנות), השלישי מומחה למבנים הלקסיקליים והדקדוקיים בשפת הנמען ובסגנונו. .. וכולי. (אזאב: 1999: 97).

סוגי תרגום:

יש לציין מלימוד ההיסטוריה והפרקטיקות של התרגום שהוא בדרך כלל מחולק לשני חלקים נפרדים:

1. תרגום עניינים רגילים, כגון תרגומים מסחריים ופרטיים, וכאלה העוסקים בעניינים מידיים ובחיי היום-יום.
 2. תרגום טקסטים ספרותיים ומדעיים מתקרב לרוב לעבודה יצירתית.
- ישנם שני סוגי תרגום, כולל תרגום בעל פה ותרגום בכתב. שני השמות הללו קרובים למציאות, שכן הסוג הראשון מסתמך בדרך כלל על צליל, בעוד הסוג השני מסתמך על כתיבה. יש הבדל חשוב בין שני התרגומים. התרגום השני הוא לרוב יצירה יצירתית. לכן, יש לה מעמד גבוה בין תחומי הידע האנושי, ותורם להתקדמות הציוויליזציונית ולמעשים טובים. (שם: 105).
- תרגום תלוי בתרגום טקסטים כתובים, ולכך משתמשים בכתיבה לרוב לפי נושא לתרגום מדעי ותרגום ספרותי. תרגום מדעי עוסק בהעברת מדעים שונים, טהורים, יישומיים וטכניים, משפה אחת לאחרת הערבים בעבר התעניינו מאוד בסוג תרגום זה, בדיוק כפי שהתעניינו בו בתחילת התחייה המודרנית שלהם.
- לפני שני עשורים, מדינות ערב היו עדות לתנועה רחבה לערביזציה של מדעים שונים, אך הן כשלו בכך כישלון חרוץ, בידיעה שתנועת הערביזציה הזו היא נדבך חשוב ברנסנס המדעי העכשווי שהערבים חווים.

באשר לתרגום ספרותי, הוא עוסק בתרגום יצירות ספרותיות של פרוזה ושירה, וזהו תהליך יצירה התורם רבות להעשרת התרבות ולהתקדמות החברה.

ניתן לחלק את התרגום לשיטות הבאות לפי השיטות שהוא לוקח:

1. תרגום מילולי: בו המתרגם מעביר את המשמעות והמבנה הדקדוקי משפת המקור לשפה השנייה, והתרגום נעשה על ידי החלפת מילה אחת בשנייה ומשפט אחד באחר.
2. תרגום משמעות: בו מתרגם המתרגם את המשמעות מהטקסט המקורי ללא המבנה הדקדוקי, ושיטה זו נפוצה.
3. תרגום פרשני: מדובר בתרגום ופרשנות של הטקסט המקורי בו-זמנית.
4. תרגום מסכם: תרגום זה הוא תקציר של הטקסט המקורי. (אלדידאוי: שם: 23-24).

סיכום:

התברר שתרגום, בימינו, אינו אלא מדע ואומנות שלא ניתן לוותר עליהם אם ברצוננו להביא להתפתחויות בכל תחומי חיינו. הצורך בתרגום בעידן הנוכחי שלנו, עידן הציוויליזציות והתרבויות, גדל מיום ליום, ותרגום אינו רק העברת רעיונות משפה אחת לשפה אחרת, מתרגם טוב הוא לא זה שמתרגם משפה אחת אחר, אלא זה שיש לו מגוון רחב של עבודה.

למתרגמים יש תפקיד מרכזי, במיוחד מכיוון שהם עבדו עם כל האנרגיות שלהם והעניקו את המקסימום שהם יכולים באמצעות עבודתם. רבים מהם הופיעו בחיפוש במילונים, הפניות ובפרסומים אחר הביטויים הנכונים ואוצר המילים המתאים, ביטוי מתאים.

עם זאת, עלינו להציע מילה של זהירות לפני שנסיים את המחקר הזה, שאין בו כדי להבין לא נכון את מה שהזכרנו לעיל. שלא מספק את ההיגיון וההיגיון, וגם לא לבחור טקסטים קשים ומיוחדים, אלא הם מסיימים תרגום, וכל אחד מהם מתרגם טקסטים שהם המומחיות שלו, ויש לו רקע אקדמי שמייחד אותו, קורא הרבה זרים הפניות, כניסה לקורסים לשוניים ותרגום, והנאה משימוש במילונים מהימנים, כמו גם לא להזניח להמשיך ולקרוא מילונים וספרים בשפה הערבית, והקפדה על אות הכללים.

למרות כל זאת, הופיעו מתרגמים עיראקים וערבים שהעלו את מעמדה של אמנות זו והעניקו לה מעט כבוד, והתרגומים שלהם הפכו לאסמכתא לכללים שהיא קובעת לאמנות התרגום כיום התרגומים העלובים שהופקו על ידי מתרגמים פחות מוסמכים מכיוון שהם דוגמאות בוטות להפרה והפרה של כללים אלה.

המקורות:

1. אל-טורג'י, זקיר. אומנות התרגום. דר אל מערף (ביירות 2009).
2. אלחמיד, באשיר. הטקסט ופרשנותו. דאר נון (בגדאד 1999).
3. אלדידאוי, מוחמד. מושגי תרגום, נקודת מבט הערביזציה של העברת ידע. מרכז תרבות ערבי (ביירות 2007).
4. אל-סייר, מוחמד. התרגום והחברה. ספרייה מודרנית (ביירות 2012).
5. חורי, סלים. הצעות על עבודתו של המתרגם. ספרייה מודרנית (ביירות 2011).
6. סמיח, מוחמד. שלבי פיתוח התרגום. דאר אל שורוק (קהיר 1987).
7. שואייב, יאסין. משימות תרגום ומתרגם. דר אל מערף (ביירות 2008).
8. אזאב, סאלם. מתרגם וטקסט יעד. דאר אל שורוק (ביירות 1999).
9. פאדל, חליל. הטקסט ותרגומו הנאמן. בית לענייני תרבות כלליים (בגדאד 1992).

الترجمة والمترجم وتعامله مع النصوص المستهدفة

ملخص البحث

لقد كان للترجمة دورا بارزا في خدمة البشرية، وقد تطورت أساليب الترجمة كثيرا على مدى العصور ووصلت بالتدريج الى تقنية الذكاء الاصطناعي الذي قام بدور المترجم البشري. ان الاهتمام بالترجمة يندرج من ضمن أولويات الدول المتطورة، حيث اننا نلاحظ ان الترجمة أصبحت وسيلة مهمة للتفاهم بين الشعوب وتلاقح الأفكار وكذلك الحال فان الترجمة أصبحت وسيلة لنقل العلوم والاستفادة من تجارب الدول المتطورة.

وتندرج اللغة هنا كونها الوسيلة الضرورية للتواصل الاجتماعي، وتبادل الخبرات والتعابير الخاصة بانفعال الإنسان. وقد دخلت اللغة في كافة العلوم والفنون وأشياء وعلوم لا حصر لها. حيث تندرج اللغة انها اداة للتواصل بين الأمم. وهنا لابد من تأمل عميق يحكي لنا مدى أهمية ذلك المفصل المهم في الحياة والذي اضحى علما ومعرفة.

ان المترجم بموجب عمله المهم الذي يؤديه قد أصبح وسيطا آمينا بين المجتمعات، وله الفضل الكبير في تلاقح الأفكار ونقل العلوم والثقافات بين الشعوب. والمترجم له الفضل الكبير في عبور الحواجز التي تمثلها اللغة وله الفضل في الطفرة العلمية والاختراعات التي جاءت لتخدم البشرية جمعاء.

وعليه فان على المترجم تقع مسؤولية اخلاقية، حيث انه ملزم بالنقل الامين للنصوص، كون التحريف او الزيع يؤدي الى كوارث. حيث ان المترجم يجب ان يكون دقيقا ومهنيا وان تكون سرعة البديهة ملازمة له. حيث يتفق اغلب الخبراء في مجال الترجمة ان المترجم، خصوصا المترجم الفوري (قنبلة موقوتة)، حيث يمكنه تذكر المصطلحات الكبيرة والرنانة وتفوته كلمة بسيطة، لذلك يجب ان يكون مركزا في عمله ويكون قد أستوعب جميع المفردات والمصطلحات لكل اللغات التي يترجم منها وأليها. ويجب عليه ان يكون ملما لكل القوانين وخصوصيات البلدان التي تتحدث تلك اللغات، لكي لا يكون هناك فراغ او فجوة في المعاني التي يتم نقلها.

الكلمات المفتاحية: الترجمة، المترجم، التعامل مع النصوص.

